

af årsagerne til, at der har været en stigende skepsis i befolkningerne i forhold til det her projekt. Det gav sig udslag i nej den 2. juni 1992 i Danmark, et nej, der jo fik store konsekvenser for diskussionen i andre europæiske lande. Pludselig opstod der en europæisk debat i Frankrig, en europæisk debat i andre EU-lande, hvor det viste sig, at der blandt befolkningerne var langt større skepsis i forhold til det her, end man havde regnet med.

Det har selvfølgelig sammenhæng med, at EU har det, man kalder demokratisk underskud. Det er ufolkeligt, uigennemskueligt, det er lukket.

Men i Danmark har det også sammenhæng med en utrolig forløjet debat om Europa, som går helt tilbage til 1972-afstemningen, hvor man kom med på grund af de økonomiske argumenter. Det var økonomi, landbrugspriser, landbrugseksport, der gjorde udslaget i 1972. Og derfor kan man sige, at dansk EU-debat siden 1972 har været præget af den forløjethed, som gjorde udslaget i 1972. Og det var i høj grad det, befolkningen kvitterede for den 2. juni 1992. Det er en hovedårsag til, at der i Danmark er en kløft mellem befolkning og politikere på det her område, en kløft, som det er helt, helt afgørende at tage alvorligt, hvis man skal skabe folkelig opbakning bag det europæiske samarbejde.

En helt afgørende forudsætning for at overskride denne kløft er at respektere nej'et den 2. juni 1992.

Efter 1992 gik SF ind og forhandlede et nationalt kompromis med jasi den ud fra, at det var vigtigt at få et nyt grundlag for en dansk Europapolitik. Det gav sig udslag i de danske undertagelser, det gav sig udslag i Edinburghafgørelsen. Det var fuldstændig afgørende for os, at det her var starten på en ny og langsigtet dansk Europapolitik og ikke en taktisk fidus, der skulle få vælgerne til at sige ja den 18. maj 1993. Essensen i det nationale kompromis var følgende: Vi siger nej til mere union, vi siger ja til et praktisk orienteret samarbejde inden for det eksisterende EF. Nej til union, ja til samarbejde.

Denne grundtanke ligger stadig i hele SF's Europapolitik og ligger også bag vores vurdering af denne her nye traktat.

Den tredje udfordring, jeg vil nævne, er, at det ikke mindst for venstrefløjen er vigtigt at få en, kan man kalde det modmagt i forhold til det indre marked, de frie markeds kræfter, således at det ikke bare er hensyn til kapitalens frie

bevægelighed, hensyn til kapitalen og de store selskaber, der bliver afgørende, men at også hensyn til miljø, hensyn til sociale rettigheder kommer på dagsordenen.

Det, som så er spørgsmålet, er, om Amsterdamtraktaten lever op til de krav, som vi med rette kan stille til en traktat, der skal løse de problemer, Europa står over for. Som bekendt er SF's svar på det spørgsmål et nej. Lad mig nævne følgende:

Udvidelsesperspektivet er utilfredsstillende. Jeg har hørt andre ordførere, ikke mindst hr. Ove Fich, lægge meget vægt på, at en forudsætning for, at man kan gå i gang med udvidelsen, er, at man siger ja til denne her traktat.

Hr. Kent Kirk, tror jeg, nævnte, at det ville være halsløs gerning at gå i gang med udvidelsen, medmindre man sagde ja til Amsterdamtraktaten.

Det er store ting, vi spiller med, siger hr. Ove Fich. Jeg synes, at man skulle spise lidt brød til her. Det er jo meget svært at se den nære sammenhæng mellem den her traktat og så udvidelsen. Det, at det skulle være halsløs gerning, hvad har det med sagen at gøre? Der er intet i den her traktat, der løser de grundlæggende problemer omkring udvidelsen.

Hr. Ove Fich har talt med forskellige europæiske statsministre - hvem ved vi ikke helt - men hvad kan det bruges til?

Jeg synes, vi er nødt til at vurdere: Er udvidelsen bundet op på den her traktat eller ej? Eller er udvidelsen en proces, der under alle omstændigheder vil gå ud over den her traktat og under alle omstændigheder vil tage tid, og som under alle omstændigheder vil kræve nye traktater? Det er jo tilfældet. Vi ved allerede i dag, at selv om det bliver et ja til Amsterdamtraktaten, så får vi nye traktater, vi skal forholde os til på et senere tidspunkt, og derfor vil jeg meget fraråde tilhængerne at koble et ja til Amsterdam op på udvidelsen.

SF, hele SF, er tilhængere af udvidelsen af EU, men vi er også opmærksomme på, at der er tale om en historisk proces, som forhåbentlig er uafvendelig, men som ikke er logisk koblet op på Amsterdamtraktaten. Det var den ikke før topmødet. Jeg har hele tiden været skeptisk over for den sammenkobling, men bagefter, når man nu ikke fik løst de grundlæggende problemer omkring udvidelsen på topmødet, så kan man ikke med rette, med føje påstå, at den sammenhæng eksisterer.